

VUODEN 2012 TOIMINTAKERTOMUS

1. Yleiskatsaus toimintaan ja sen edellytyksiin

Yhdistyksen kahdententoista toimintavuonna keskityttiin kolmeen pääasiaan: veden määrään, vesikasvien niittoon Kortejärvässä ja Nuutajärvässä sekä Nuutajärven valuma-alueen ojavesien fosforin saostamiseen. Veden määrään vaikuttavat ensisijaisesti Nokorinkosken pato ja sen hoito sekä valuma-alueelle tulevan veden määrä. Vesikasveja niitettiin Kortejärvässä ja Nuutajärvässä kolmannen kerran n. 11 ha:n alueelta. Jäsenhankintaa jatkettiin edelleen niin kotitalouksien kuin yritystenkin suuntaan. Henkilöjäsenmäärä nousi 228:ään. Kannatusjäsenien määrä on säilynyt entisellään.

2. Toimintasuunnitelman sekä tulo- ja menoarvion toteutuminen

Toimintavuodelle laadittu toimintasuunnitelma on toteutunut. Talousarvion tulopuoli ylittyi 6316 €:lla Niittohankkeen 3. vuoden kustannukset rahoitettiin väliaikaisesti yhdistyksen projektirahastosta. ELY-keskus maksoi tukirahan marraskuussa, joten tilikautena jäi ylijäämää 6830 €.

3. Yhdistyksen johto ja toimihenkilöt

Hallituksen jäsenet:

Jorma Järnstedt, pj - Kortejärvi

Jouko Kokko, vpj - Rutajärvi

Antti Jokela – Kortejärvi

Hannu Kuula – Rutajärvi

Risto Lylykorpi - Nokoori/padon hoito

Jukka Mattsson – Rutajärvi 16.7.2012 saakka

Toivo Miettinen, sihteeri - Nuutajärvi

Juha Pulkkinen, - Rutajärvi

Irma Rantanen, 16.7. alkaen - Nuutajärvi

Riku Rantala, - Nuutajärvi

Rahastonhoitajana on toiminut Leena Leppänen ja tilintarkastajana Aki Nokso-Koivisto, HTM - Rutajärvi

4. Kokoukset

Yhdistyksen hallitus on pitänyt 5 kokousta, joissa on käsitelty kaikkiaan 41 asiaa. Kokouksissa on ollut läsnä 7...8 jäsentä. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Urjalankylän Kaunistossa 16.7.2012. Läsnä oli 14 henkilöä edustaen 12 jäsentaloutta.

5. Jäsenistö

Jäsenmaksunsa suorittaneita henkilöjäseniä oli toimintavuoden lopussa 228 (227 edell.v.).

Kannatusmaksunsa suorittaneita kannatusjäseniä oli yhteensä 14 (14 edell.v) yritystä/yhteisöä.

6. Nokorinkosken padonhoito

6.1 Padonhoidon mandaatti

Yhdistys on jatkanut padonhoitoa ympäristökeskuksen ja laskuyhtiön suostumuksella toistaiseksi entiseen tapaan.

6.2 Veden korkeudet

Vedenkorkeuden valvontakäyntejä tehtiin padolle 118 kertaa ja Honkolan sillalle 44 kertaa. Nopea lumen sulaminen nosti vedenkorkeuksia huhtikuun alussa. Lumen vesiarvo oli (Jalanti) n. 90 mm maaliskuun lopussa. Keskiylivesi MHW ylittyi Nuutajärvässä ja Rutajärvässä, mutta varsinaisilta tulvatilanteilta vältyttiin. Keskiylivesi MHW ei tarkoita tulvakorkeuden ylitystä.

Kesän aikana järvien vedenpinnat pysyivät nykyisten lupaehtojen salliman ylärajan tuntumassa elokuulle asti.

Järvien vedenkorkeudet alkoivat nousta syyskuussa sateiden takia. Lokakuussa keskiylivesi MHW ylittyi jälleen Nuutajärvässä ja Rutajärvässä. Keskivedenkorkeudet olivat tämän takia keskimääräistä korkeammat.

6.3 Padon turvallisuus ja vastuullisen omistajatahon selvittely

Yhdistys pyysi kirjeellä Hämeen ELY-keskusta tarkastamaan Nokoorkosken padon kunnan ja turvallisuuden sekä selvittämään vastuullisen padonomistajan. ELY-keskuksen tarkastajat kävivät suorittamassa tarkastuksen 5.6.2012 ja totesivat patojen olevan niin huonossa kunnossa, että padon peruskorjaus on tarpeen viivytyksettä. Korjaustarpeessa ovat sekä energiaväylän patorakenteet että varsinainen säännöstelypato luukkuineen. Padon omistajatahon selvittely ei kuulu ELY-keskusten toimivaltaan, mutta patoturvallisuuslain ja vesilain mukaan omistajan on pidettävä vesistöön tehty rakennelma kunnossa. Vesilain valvonta kuuluu Pirkanmaan ELY-keskukselle. Asiasta käytiin joulun alla neuvottelu, jossa ELY-keskus lupasi laatia tammikuussa 2013 hakemuk-

sen AVI:lle asian käsittelemiseksi siellä.

7. Osallistuminen vesistöjen kunnostushankkeisiin

7.1 Korte-, Ruta- ja Nuutajärven kunnostushanke Pirkanmaan ELY-keskus/Urjalan kunta

Korte- ja Ruta- ja Nuutajärven kunnostushankkeen suunnitelma valmistui jo 2006. Hankkeen tarkoituksena on mm. Nokoorinkosken juoksutuksia ohjaavien lupaehtojen muuttaminen vastaamaan nykypäivän vaatimuksia niin hyöty- kuin virkistyskäytönkin kannalta. Hanke ei edennyt kuluneen vuoden aikana. Hanke sisältyy kuitenkin Pirkanmaan pintavesien toimenpideohjelmaan vuoteen 2015 otsikolla ”Vireillä olevia vesistökuunnostushankkeita”.

7.2 Nuutajärven valuma-alueen kunnostussuunnitelma

Pirkanmaalla kokeiltiin ensimmäistä kertaa järven kunnostuskeinona fosforinsieppausta eli ojavesien kemikalointia. Nuutajärven valuma-alueella käsiteltiin kevään valumavesiä 10 saostusasemalla. Tarkoitus on vähentää Nuutajärven ulkoista fosforikuormitusta. Kemikaloinnissa saostetaan ojavedestä liukoisessa muodossa olevaa fosforia, jolloin vesistöjen rehevöitymistä aiheuttava fosfori poistuu ravinnekierrosta. Annosteluasemat ja ferix-kemikaalin rahoitti Pirkanmaan ELY-keskus. Asemien asennuksesta ja ylläpidosta vastasi yhdistys. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) otti ojavesistä tarvittavat vesinäytteet ja analysoi ne. Hanke jatkuu vielä keväällä 2013.

Nuutajärven valuma-alueen maanomistajia, vesialueen omistajia ja ranta-asukkaita kutsuttiin Nuutajärven Cafe Depontiin hankkeen infotilaisuuteen, joka pidettiin 17.11.2012 ELY-keskuksen ja MTT:n sekä yhdistyksen toimesta. Kunnanjohtaja Hannu Majjala avasi tilaisuuden. Tilaisuuteen osallistui 36 henkilöä. Urjalan Sanomat uutisoi aiheesta.

Yhdistys teki mielipidekyselyn Nuutajärven ranta-asukasjäsenilleen ennen infotilaisuutta. 25 jäsenestä vastasi 18. Kaikki ovat huolissaan järven tilasta ja 17 vastasi haluavansa osallistua jatkohankkeen kustannuksiin. Päätös jatkohankkeesta tehdään syksyllä 2013.

7.3 Kortejärven ja Nuutajärven vesikasvillisuuden niitto

Korte- (10 ha) ja Nuutajärvestä (1 ha) niitettiin vesikasveja kolmena vuonna, 2010 – 2012 peräkkäin. Niitosta vastasi Tmi Asmo Paloniitty Hämeenlinnasta ja läjityksestä Juha Kortemaa Laukeelasta. Kokonaiskustannukset olivat 25 256 €. Urjalankylän osakaskunta osallistui kustannuksiin 2000 €:n osuudella. Pirkan Helmi ry:n kautta saatu tuki kattoi 78,85 % kustannuksista, joten yhdistyksen osuudeksi jäi 3342 € kolmen vuoden aikana. Järvien rehevöitymisen vuoksi lisääntyneitä vesikasvillisuutta joudutaan usein niittämään tai muulla tavoin poistamaan vesistön virkistyskäyttömahdollisuuksien ja maisema-arvojen parantamiseksi. Liika vesikasvillisuus haittaa veneilyä, uintia ja kalastusta. Erityisesti Kortejärven runsas kasvillisuus on haitannut myös veden virtausta.

8. Nuutajärven jätevesipuhdistamo ja veden laatuseuranta

Nuutajärven taajaman jätevesipuhdistamo poistettiin käytöstä, kun siirtoviemäri Nuutajärven taajamaan valmistui. Samalla päättyi kunnan velvoitetarkkailu jäteveden puhdistamon toiminnasta. Yhdistys on puoltanut voimakkaasti siirtoviemäriin rakentamista. KVVY:n raportti puhdistamon jälkivalvonnasta vuodelta 2012 ei ole vielä valmistunut. Rutajärven Lielahteen laskevasta ojasta otettiin 3 vesinäytettä.

9. Yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa – Annetut lausunnot/kirjelmät

Nokoorinkosken patotilanteesta sekä hevostarhojen aiheuttamista ravinnekuormituksista kirjelmöitiin Valkeakosken ympäristöpalvelut-yksikölle, (jolle Urjalan ympäristöasiat varsinaisesti kuuluvat). Vastauksena saatiin juuri laadittu ”Hevostalliohje”.

10. Tiedottaminen

Yhdistyksen jäsenille ja muille ranta-asukkaille toukokuussa lähetetyssä kirjeessä oli mukana toimintakertomus, ja jäsenmaksutilisiirto. Vesistön tilasta on tiedotettu myös Urjalan Sanomissa ja eräissä muissa paikallislehdissä. Yhdistyksen omia internet-kotisivuja on ylläpidetty osoitteessa ”www.airanne.net”.

Rutajärvi, Kauniston ranta, tuli virallisen leväseurannan piiriin v. 2012. Levähavainnot ovat nähtävissä jarviwiki.fi-sivustolla Leväseuranta käynnistyy vuosittain kesäkuun alussa ja päättyy syyskuussa.

11. Tiivistelmä toiminnasta ja tulevaisuuden näkymät

Yhdistyksen toiminta on kuluneena vuonna täyttännyt tarkoituksensa padonhoidon ja jäsenhankinnan suhteen. Yhdistys on seurannut veden laatua ja pyrkinyt vaikuttamaan siihen vaikuttaviin tekijöihin mm. vesikasvien niitolla. Nuutajärven valuma-alueella saatiin viimein käynnistettyä veden laatua parantavia toimenpiteitä. Nuutajärven kunnolla on voimakas vaikutus koko järvi-alueeseen, Nuutajärvi - Rutajärvi – Kortejärvi. Vesien suojeleminen on pitkään aikavälin suunnitelmallista toimintaa, johon tarvitaan jäsenistön ja yhdistyksen johtohenkilöiden sitoutumista. Yhdistys toivoo, että sen jäsenistö luottaa edelleenkin yhdistyksen perusajatukseen ”Vesien suojeleminen on mahdollista yhteisvoimin”.